«فرهیختگان» اصلاحات اعمال‌شده در سیستم آموزش عالی دنیا را در برخی کشورها بررسی می‌کند

آموزش عالی جهان متحول می‌شود؟

فرهیختگان
دانشگاه
شماره مسلسل ۴۳۶۱ | پنجشنبه ۲ تیر ۱۴۰۱ | ۲۳ ذیقعده ۱۴۴۳ | ۲۳ ژوئن ۲۰۲۲ | شماره ۳۶۲۳
Thu | 23 Jun 2022 | vol.14 | No. 3623 | 16 Pages
www.fdn.ir

دکتر طهرانچی:

دانشگاه آزاد از دانشگاه آموزشگر به اجتماعی گذر کرده است

رئیس بسیج اساتید دانشگاه‌های تهران:

استادان دانشگاه را به تولید نظریه تشویق می‌کنیم

فعالان ۴ تشکل دانشجویی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» مطرح کردند

امیدوار به آینده قضا

قائم‌مقام معاونت بین‌الملل و امور دانشجویان غیرایرانی دانشگاه آزاد اسلامی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» مطرح کرد

افزایش دانشجویان غیرایرانی به ۱۵۰ هزار دانشجو در افق ۵ ساله

دکتر طهرانچی:

دانشگاه آزاد از دانشگاه آموزشگر به دانشگاه مردمی و اجتماعی گذر کرده است

دکتر محمدمهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در سفر به استان قزوین در نشست صمیمانه پنج ساعته که با حضور اعضای هیات‌علمی و کارکنان دانشگاه آزاد قزوین برگزار شد، حضور یافت.

دکتر طهرانچی در ابتدای این نشست با گرامیداشت یاد و خاطره شهید چمران و تبریک روز بسیج اساتید به ۴۰ سالگی دانشگاه آزاد اسلامی اشاره کرد و گفت: «دانشگاه در این مدت مقبولیت عمومی و شهرت کسب کرده است. اما در کنار آن، هر سیستم و مجموعه‌ای مشکلات و نکات خاص خود را دارد که باید به آن توجه داشت و تحولات را براساس آن رقم زد. واقعیت این است که تحولات اقتصادی، اجتماعی و فناورانه به‌سرعت درحال رخ‌دادن است و باید متناسب با این تحولات، پاسخ صحیحی داشته باشیم.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به همه‌گیری کرونا در جهان، اظهار کرد: «شیوع ویروس کرونا، دو سال سبک زندگی و شرایط زیستی و بهداشتی مردم را تحت‌تاثیر قرار داد و شرایطی در جهان حاکم شد که بشر دست خود را در مقابل آن بالا برد. با پشت‌سر گذاشتن بحران کرونا، جنگ روسیه و اوکراین اتفاق افتاد که این مواجهه نیز تاثیرات جالب‌توجهی بر جهان داشت، به‌طوری که ۳۰ درصد موادغذایی جهان و انرژی اروپا را تحت‌تاثیر قرار داد. بنابر این تحولات می‌طلبد که زیرکانه و با اطلاع مسیر را طی کرد.»

وی با اشاره به ورود دانشگاه آزاد اسلامی به چله دوم خود، خاطرنشان کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی که درحال عبور از چله اول به چله دیگر است با تغییر رفتار مواجه شده و باید نسبت به تغییرات موجود، تغییر رفتار عام داشته باشد، بنابراین در دوره جدید دانشگاه از دانشگاه آموزشگر به دانشگاه مردمی و اجتماعی گذر کرده و دانشگاه آزاد اسلامی را به مجموعه‌ای که مدیریت آن از بالا به پایین بود، به سازمانی که در آن گفتمان رودررو با ارکان وجود دارد، تبدیل کرده‌ایم. این گذار و تغییر، نیازمند مراقبت است که با بی‌نظمی مواجه نشویم؛ چراکه بی‌نظمی آفت هر گذار و تغییر است و می‌تواند مجموعه را واداشته کند.»

لزوم همراهی دانشگاه با تحولات اجتماعی کشور

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با تاکید بر لزوم همراهی دانشگاه با تحولات اجتماعی کشور، خاطرنشان کرد: «زمانی دانشجویان پشت درهای دانشگاه صف می‌کشیدند، اما اکنون این شرایط تغییر کرده و جوانان با انتخاب، وارد دانشگاه می‌شوند. بنابراین اگر دانشجویان را نبینیم و به آنها توجه نداشته باشیم، دانشگاه لطمه می‌خورد، همان‌طور که از سال ۱۳۹۳ تا سال ۱۳۹۸ جمعیت دانشجویی دانشگاه آزاد، سالانه ۱۵۰ هزار نفر کاهش یافت.»

با حرکت روبه‌جلوی دانشگاه توانستیم برای ۳ سال پیاپی درآمد دانشگاه را افزایش دهیم

وی با بیان اینکه مهم‌ترین موضوع دانشگاه آزاد اسلامی روبه‌رشد بودن سازمان است، خاطرنشان کرد: «اگر سازمان رشد خود را از دست بدهد و نتواند با خواسته‌های مردم و تحولات اجتماعی، اقتصادی و فناورانه منطبق شود، حذف می‌شود. واقعیت این است که در ۳ سال گذشته شرایط خاص و ویژه‌ای در کشور حاکم شد، اما بحمدالله با حرکت روبه‌جلوی دانشگاه توانستیم برای سه سال پیاپی درآمد دانشگاه را افزایش دهیم و این درحالی بود که با کاهش درآمدها مواجه بودیم، اما با همکاری اعضای هیات‌علمی و کارکنان و همچنین درخشش دانشگاه در ایام کرونا در عرض سه سال افزایش درآمدهای دانشگاه را تجربه کردیم.»

دکتر طهرانچی تصریح کرد: «ما از شرایط سخت زندگی اطلاع داریم، اما ظرف درآمدی دانشگاه از محل شهریه محدود است و باید تلاش‌مان را بیشتر کنیم تا بتوانیم با جهت‌گیری‌های جدید، درآمد دانشگاه را افزایش دهیم.»

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به نظرسنجی صورت‌گرفته از دانشجویان، گفت: «در این نظرسنجی سوالات مختلفی از دانشجویان شده بود، اما نکته قابل‌تأمل این است که مهم‌ترین آرزوی جوان ایرانی، یافتن شغل است، ازاین‌رو دانشگاه آزاد اسلامی با درک نیاز جوانان اقدام به برگزاری رویداد ملی عصر امید کرد که در آن هزار شرکت دانش‌بنیان، هزار ایده و هزار زیرساخت دانشگاه آزاد اسلامی به نمایش درآمد و در قالب این نمایشگاه، ۲ هزار میلیاردتومان سرمایه از صندوق‌های علم‌وفناوری جذب شد و این اقدام عملی دانشگاه در پاسخ به نظرسنجی ای بود که دانشجویان مهم‌ترین دغدغه خود را یافتن شغل عنوان کرده بودند. ما به جای آنکه در ایام مهرماه برای جذب دانشجو تبلیغ کنیم، این کار را خردادماه انجام دادیم و اعلام کردیم که دانشگاه آزاد به‌دنبال تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرینی است تا این موضوع در ذهن‌ها نقش ببندد.»

دکتر طهرانچی با بیان اینکه گام دوم دانشگاه آزاد اسلامی، منابع انسانی‌محور است، ادامه داد: «پرداختن به مساله حقوق، دستمزد و مسکن کارکنان و اعضای هیات‌علمی دانشگاه را وظیفه خود می‌دانیم و با حداکثر توان در این موضوع تلاش می‌کنیم. خوشبختانه با تلاش دکتر صابونی در مرکز عمران، املاک و مستغلات دانشگاه، جلسات خوبی با وزارت مسکن داشتیم و به‌دنبال حل موضوع تبدیل زمین‌های دانشگاه آزاد هستیم.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در بخش دیگری از این نشست با بیان اینکه چرخ دانشگاه به حرکت درنمی‌آید، مگر اینکه تحول و صیرورت داشته باشیم، گفت: «همان‌طور که مقام‌معظم‌رهبری تاکید فرمودند برای تحول، پشتوانه فکری لازم است و ما باید در آموزش با تکیه بر قرآن کریم، تحول ایجاد کنیم. گام اول دانشگاه، سیر توسعه دانش بود و گام دوم دانشگاه حل مساله است که در این بین گام میانی نیز وجود دارد که در آن دانشگاه به درک مساله پرداخته تا بتواند حل مساله کند. معتقدیم تا دانشگاه با محیط پیرامون خود رابطه برقرار نکند، نمی‌تواند به دانشگاه حل مساله تبدیل شود، به همین دلیل گام میانی درک مساله را برای دانشگاه آزاد اسلامی تعریف کردیم. درواقع دانشگاه آزاد به سه عنصر فراگیری، خردورزی و کسب علم از طریق مشاهده و درک مساله توجه کرده است.» دکتر طهرانچی در بخش دیگری از سخنانش با بیان اینکه ورود دانشگاه غرب به ایران منجر به شکل‌گیری دانشگاه تقلیدی شد، افزود: «در حوزه کمیت، ۴۸ درصد جوانان وارد آموزش عالی شدند، اما این جمعیت به یکباره کاهش یافت؛ چراکه دانشگاه‌ها، سنت‌های غلط تقلید علمی را از گذشته به ارث برده بودند. دانشگاه آزاد اسلامی برای اصلاح این مسیر به سه عنصر فراگیری، خردورزی و کسب علم از طریق مشاهده و درک مساله توجه کرده است.» وی با بیان اینکه در قرآن کریم فراگیری تحت‌عنوان «سمع» گام اول کسب علم عنوان شده است، خاطرنشان کرد: «دانشگاه‌ها در فراگیری نباید کم‌کاری و کم‌فروشی کنند. گام بعدی پس از فراگیری، خردورزی است؛ چراکه دانشگاه فراگیر از خود چیزی ندارد و مقلد علمی است، باید با خردورزی که در قرآن «یعقلون» آمده است، دانشگاه را زنده نگه داشت. دانشگاهی که تولید دانش داشته باشد، می‌تواند وارد گام سوم شود. تفکر دانشگاه را متقن و آموزش را عمیق می‌کند و ما باید فکر کردن را به دانشگاه بیاموزیم. علم با تفکر متقن می‌شود و ذهن و تفکر دانشگاه را اسلامی می‌کند.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با بیان اینکه مساله علم باید مساله جامعه باشد، خاطرنشان کرد: «دانشگاه آزاد اسلامی به‌منظور درک مسائل جامعه، سند ماموریتی براساس آمایش اجتماعی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و فناوری در هر استان تدوین کرده؛ چراکه معتقدیم اگر به‌درستی درک مساله نکنیم، فضا را از دست خواهیم داد و برای درک مساله باید فرهنگ، اقتصاد و دیگر موضوعات استان‌ها را به‌خوبی بشناسیم.»

همچنین در ادامه این نشست صمیمانه کارکنان و اعضای هیات‌علمی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین به بیان سوالات و دغدغه‌های خود پرداختند و رئیس دانشگاه آزاد اسلامی نیز به آنها پاسخ داد. گفتنی است در این نشست فرزاد جهان‌بین معاون فرهنگی و دانشجویی، اسمعیل زینالی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان قزوین، محمد علی‌اکبری مشاور رئیس دانشگاه و رئیس باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان و مدیران حوزه معاونت توسعه و مدیریت منابع دانشگاه آزاد اسلامی حضور داشتند.

رئیس بسیج اساتید دانشگاه‌های تهران:

استادان دانشگاه را به تولید نظریه تشویق می‌کنیم

زهرا رمضانی
خبرنگار گروه دانشگاه

استادان دانشگاه‌ها شاکله اصلی تربیت دانشجویان از لحاظ علمی و حتی اخلاقی هستند. قطعا هر اندازه آنها بتوانند در مرز دانش حرکت کنند هم شرایط تولید علم در کشور متفاوت می‌شود و هم خروجی دانشگاه‌ها، افراد کارآمدتری از حیث علمی خواهند بود. در این میان بخشی از بدنه اعضای هیات‌علمی دانشگاه‌ها با الگو قرار دادن شهید چمران و ذیل عنوان استادان بسیجی تلاش می‌کنند بیشترین اثرگذاری را در محیط‌های علمی داشته باشند. مولفه‌ای که باعث شد مقام‌معظم‌رهبری نیز طی پیامی به بزرگداشت روز بسیج اساتید به نقش آنها در رفع نیازهای کشور و تولید علم تاکید کنند. «فعالیت استاد بسیجی تنها تعلیم نیست، پیشرفت علمی، نوآوری در ماهیت دانش و زبان آن، آمیختن آموزش با اخلاق و تربیت نفسانی، همت گماشتن به دوگانه: فراگیری تازه‌های علمی، و اجتهاد و تولید علم، و وظایف دیگری از این قبیل نیز در زمره مسئولیت‌های استاد علم است.» اینها بخشی از پیامی است که رهبری خطاب به این استادان صادر کرده و نشان از نقش بسیج اساتید در ارتقای حوزه علمی کشور و اثرگذاری آنها در حوزه تربیت نفسانی است. جلیل دارا، رئیس بسیج اساتید دانشگاه‌های تهران در گفت‌وگو با «فرهیختگان» از اقدامات صورت‌گرفته از سوی این سازمان در راستای تحقق منویات رهبری سخن گفته که در ادامه می‌خوانید.

///

رئیس بسیج اساتید دانشگاه‌های تهران گفت: «رهبری در پیامی عنوان کردند که سایه استاد متعهد و متدین بر سر دانشگاه مایه برکت برای نظام است، قطعا موضوعی که از این بخش پیام رهبری برداشت می‌شود، این است که وجود نخبه و استادان دغدغه‌مند، متعهد و متدین در دانشگاه یک نعمت محسوب می‌شود. در هر نقطه‌ای از جهان افرادی که مقام شامخ علمی داشته باشند، آن منطقه و کشور به‌دلیل وجود چنین فردی در دنیا مطرح می‌شود و قطعا باید از ظرفیت استادان و نخبگانی که امروز در جامعه دانشگاهی‌مان وجود دارد، استفاده کنیم.»

او در همین زمینه افزود: «یکی از اهداف بسیج اساتید این است که درباره استادان به‌ویژه استادان جوانی که وارد حیطه علم می‌شوند به این مساله توجه داشته باشیم و به آنها تاکید کنیم که نقش مهمی در تربیت نسل ایفا می‌کنند و از این حیث خودشان باید متعهد و متدین باشند. البته طرح‌هایی مانند طرح ولایت اساتید را نیز برگزار می‌کنیم که در آن به‌دنبال تربیت استادان متعهد هستیم.»

دارا بیان داشت: «رهبری در پیام‌شان به علم نافع هم تاکید و عنوان کردند که در مسائل راهبردی و کاربردی باید علم نافع را به خدمت بگیریم و تحقق این مساله دستاوردهای خوبی را نصیب کشور می‌کند. همچنین بارها دیده‌ایم که رهبری خودشان اشاره کردند علمی که بتواند حل مساله کند باید تولید شود و بسیج اساتید در این زمینه نیز رویکرد حل مساله‌ای را نسبت به پدیده‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی دنبال می‌کند. ما علم را تا جایی که از دست‌مان برمی‌آید چه مسیر کلی علم و چه استادان را به‌سمت علم نافع می‌بریم. یکی از اقدامات‌مان نیز در این زمینه ایجاد اندیشکده‌ها و گروه‌های حل مساله است.»

رئیس بسیج اساتید دانشگاه‌های تهران بیان داشت: «رهبری عنوان کردند که نقش استاد تنها نباید نقش تعلیمی باشد، بلکه باید نوآوری در دانش ایجاد کرده و در مسیر تولید علم حرکت کند و قطعا اگر استادان ما نقش معلمی داشته باشند کشور نمی‌تواند در زمره کشورهای رده بالای تولید علم قرار بگیرد. در این حوزه نیز مکانیسم‌های تشویق استادان به تولید علم نافع را داریم و معاونت‌های پژوهشی‌مان در بسیج اساتید کارهایی مانند کرسی‌های نظریه‌پردازی را برگزار می‌کنند تا از این طریق استادان تنها انتقال‌دهنده آموخته‌های خود به دانشجویان نباشند. درحقیقت استادان را به تولید نظریه تشویق می‌کنیم و تلاش داریم در حوزه علوم انسانی بومی‌سازی صورت بگیرد، اگر این مسائل محقق شود یعنی توانسته‌ایم دانش را با توجه به مختصات کشور تولید کنیم.»

او گفت: «رهبری به وظیفه استادان در تربیت اخلاقی و نفسانی دانشجویان هم اشاره کردند، بدین معنی که استاد تنها وظیفه تعلیم را برعهده ندارد، باید تربیت نفسانی و تهذیب نفس را هم دنبال کند. ایشان الگوی یک استاد و معلم دانشگاهی را شهید چمران معرفی می‌کنند که هم شخص برجسته علمی است و هم متخلق به اخلاق است و قطعا اگر استادان ما نیز تنها بخواهند تولید علم را دنبال کنند، دیگر تفاوتی با مکاتب دیگر نخواهند داشت. ما در بسیج اساتید همیشه به این مساله تاکید می‌کنیم که استاد تراز فردی است که در کنار نقش آموزگاری اخلاق را نیز ترویج کرده و به تربیت نفسانی دانشجو بپردازد.»